

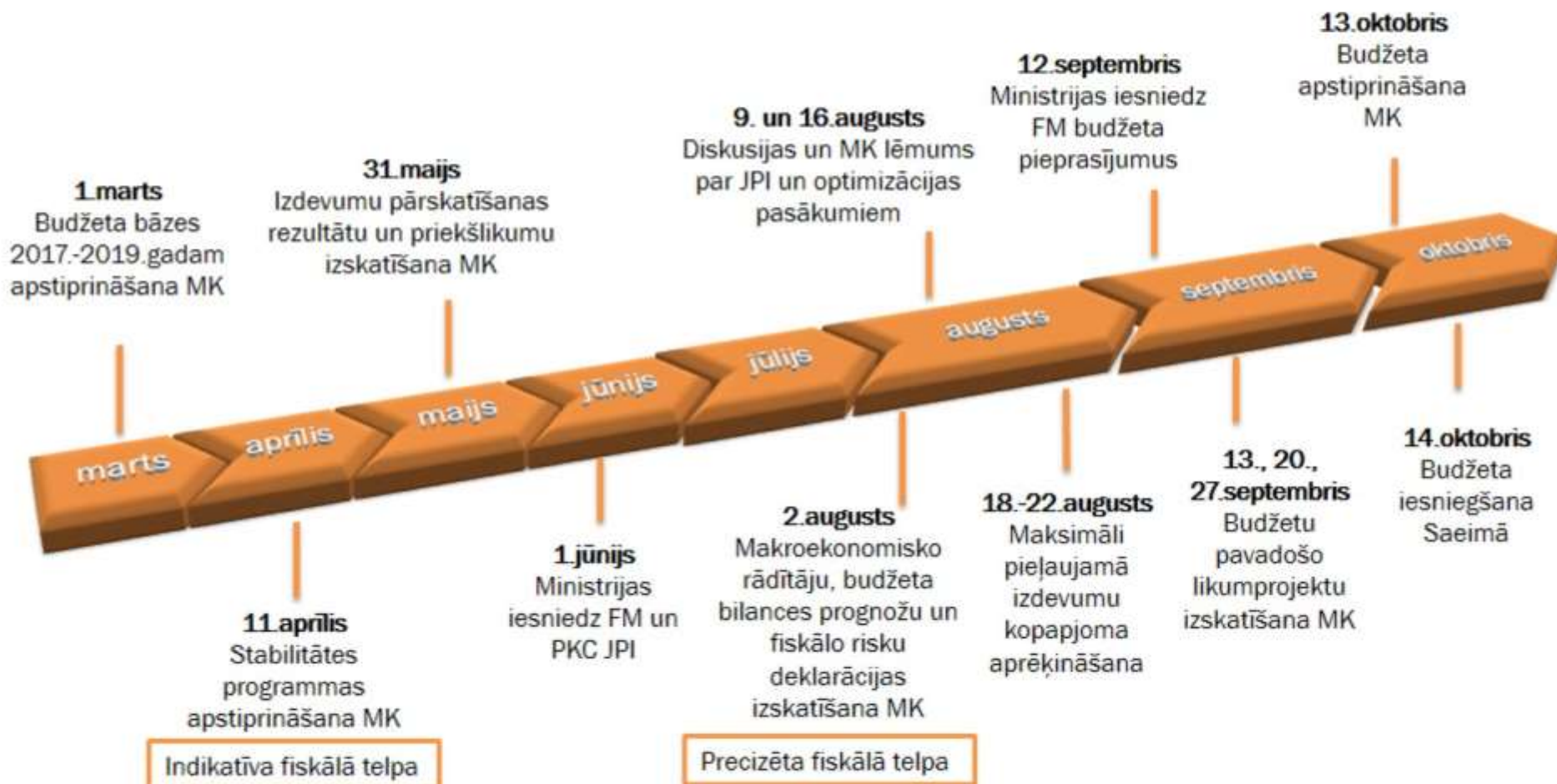
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

VALSTS BUDŽETA 2017.GADAM SAGATAVOŠANA UN GALVENIE IZAICINĀJUMI

Finanšu ministrija
30.03.2016.

Budžeta sagatavošanas laika grafiks (1)

Budžeta sagatavošanas laika grafiks (2)

- Valdība, apstiprinot budžeta grafiku, devusi uzdevumus plašai NVO iesaistei budžeta izstrādes procesā
- MK un Latvijas Pašvaldību savienības vienošanās un domstarpību protokols par valsts budžetu 2017. – 2019.gadam
- Ministrijām šā gada martā jāuzsāk diskusijas ar Latvijas Pašvaldību savienību par attiecīgo nozaru jautājumiem, kam ir ietekme uz pašvaldību budžetiem
- Ar valsts budžeta 2017. – 2019.gadam sagatavošanu saistītie jautājumi tiks izskatīti:
 - Nacionālajā trīspusējās sadarbības padomē
 - Nacionālajā attīstības padomē
 - Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Budžeta un nodokļu apakšpadomē, pieaicinot Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvi

2017.gada budžeta lielākais izaicinājums – izdevumu pārskatīšana (1)

Mērķis

- valdības kontrole pār izdevumu līmeni
- izdevumu definēšana prioritārā secībā

Veidi

- efektivitātes / stratēģiskie (politiku) izvērtējumi
- selektīvi / visaptveroši

OECD dati

- izdevumu pārskatīšanu 2013.gadā veica 7 ES dalībvalstis
- Lielbritānija, Nīderlande, Zviedrija, Dānija, Īrija, Francija, Itālija

Eiropas Komisijas un OECD labākās prakses piemēri:

1. Lielbritānija
2. Nīderlande
3. Īrija

2017.gada budžeta lielākais izaicinājums – Izdevumu pārskatīšana (2)

Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.³ pants

Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana

- (1) Lai **efektīvāk** un **ekonomiskāk** īstenotu valsts politiku, kā arī **regulāri optimizētu** budžeta izdevumus un izvērtētu to **atbilstību** (..) **prioritātēm** un **mērķiem**, MK nodrošina **pastāvīgu** un sistemātisku valsts budžeta izdevumu pārskatīšanu
- (2) MK pieņem lēmumu par (..) **izdevumu pārskatīšanas tvērumu vienlaikus ar** (..) **budžeta grafika apstiprināšanu**. FM (..) budžeta grafikā noteiktajā termiņā iesniedz MK valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātus un priekšlikumus par to izmantošanu (..) budžeta izstrādes procesā

Sasniedzamais mērķis ir skaidras atbildes uz 2 jautājumiem:

Ko sabiedrība iegūst no ieguldītajiem resursiem?
Kā varam ekonomiskāk sasniegt vēlamo rezultātu?

Valdības dotie uzdevumi

Uzdevumi

 Izdevumu pārskatīšanas tvērums 2017.gada budžetam:

- Budžeta elastības instrumentu izmantošanas efekti;
- Audita un revīzijas ziņojumu analīze;
- Uzsākta budžeta attīstības daļas izdevumu analīze;
- Atsevišķu izdevumu veidu horizontāla analīze;
- Nulles budžeta princips atsevišķām budžeta programmām.

 PKC sadarbībā ar nozaru ministrijām:

- Pilnveido budžeta programmām definētos mērķus un rezultātīvos rādītājus;
- Izveido budžeta izdevumu attiecināšanas metodiku sasaistei ar APD* noteiktajiem pasākumiem vai funkcijām bez APD.

 VK sadarbībā ar FM, PKC izveido nozarēs ieguldītā finansējuma un attiecīgi īstenotās politikas efektivitātes/produktivitātes analīzes metodiku.

Prioritātes

 Veselības nozare

 Izglītības nozare

Bāzes izdevumu pārskatīšanas galvenie etapi

Darbu uzsākušas 2 pastāvīgas starpinstitucionālas darba grupas

Nozaru ministriju izdevumu pārskatīšanai (FM, LB, PKC, VK*, neatkarīgi eksperti)

Veselības izdevumu pārskatīšanai (FM, LB, VM, NVD, PKC, neatkarīgi eksperti)

* Valsts kanceleja

Sarunas ar ministrijām

FM, LB, PKC un VK tiekas ar nozaru ministrijām

Mērķis 1 – redzējums par izdevumu efektivizācijas iespējām

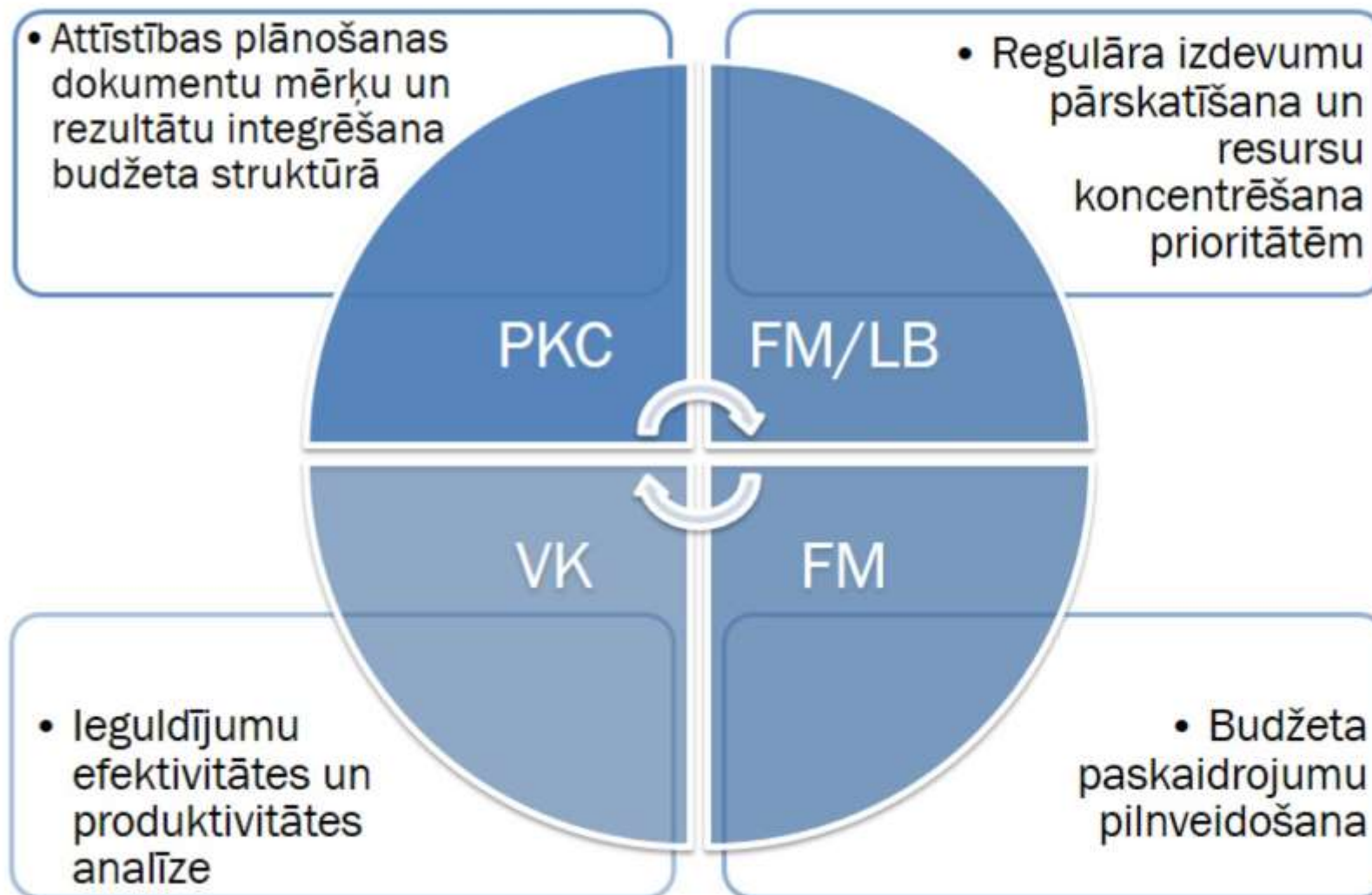
Mērķis 2 – kvalitatīvi definēti rezultatīvie rādītāji

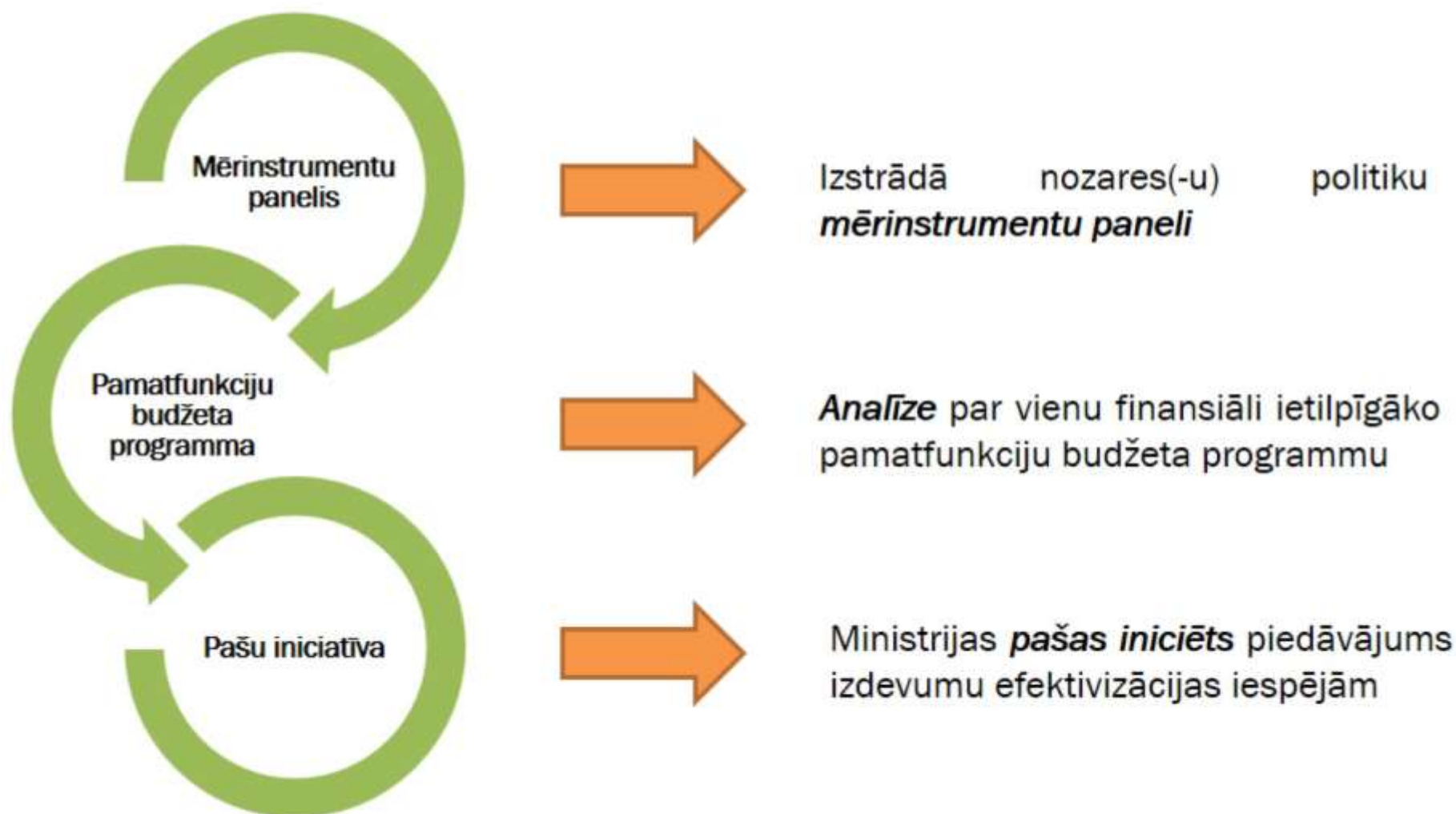
Valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultāti

FM iesniedz MK valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātus 31.05.2016

Galvenie darbības virzieni un atbildīgās institūcijas

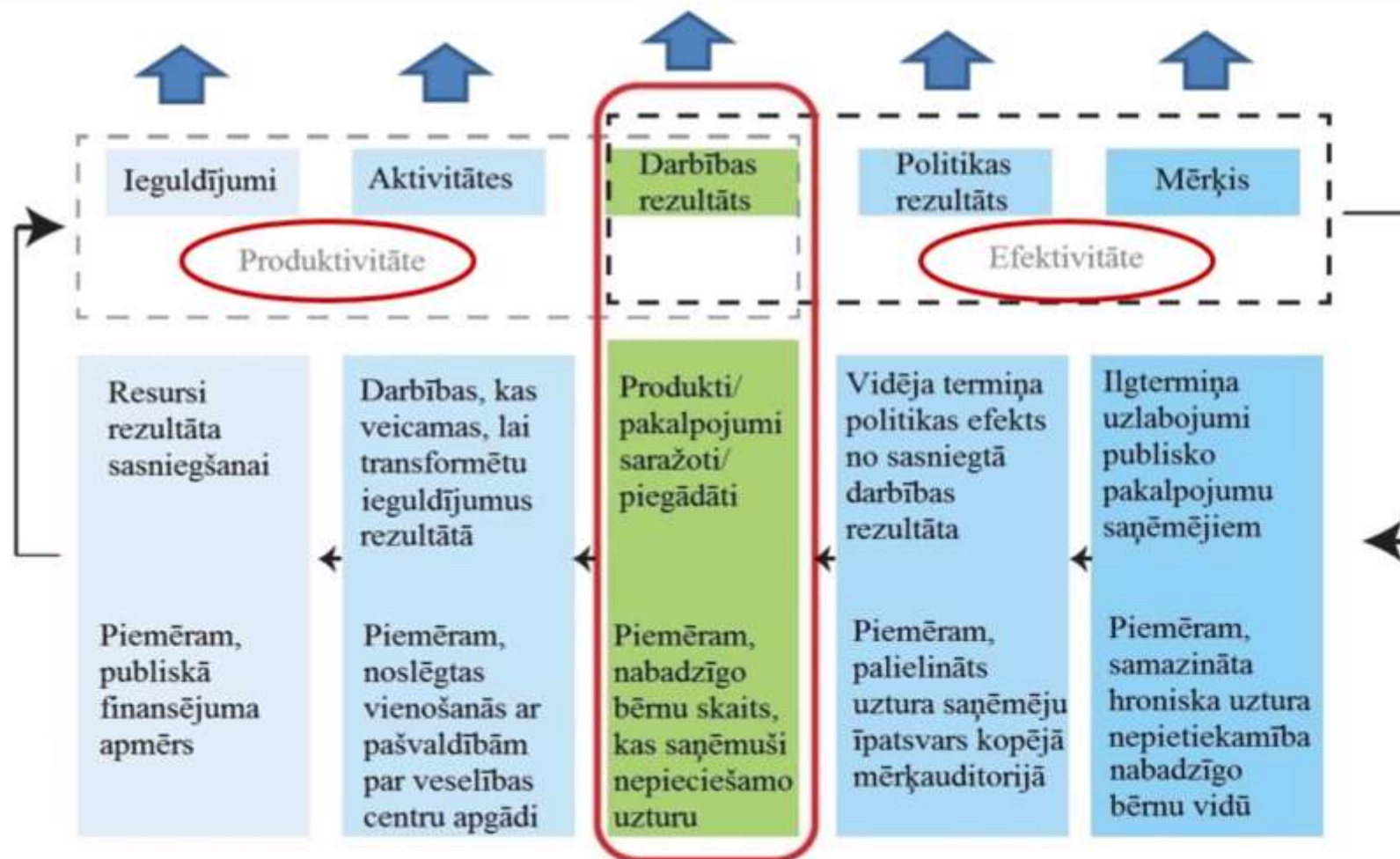

Sadarbība ar nozaru ministrijām (1)

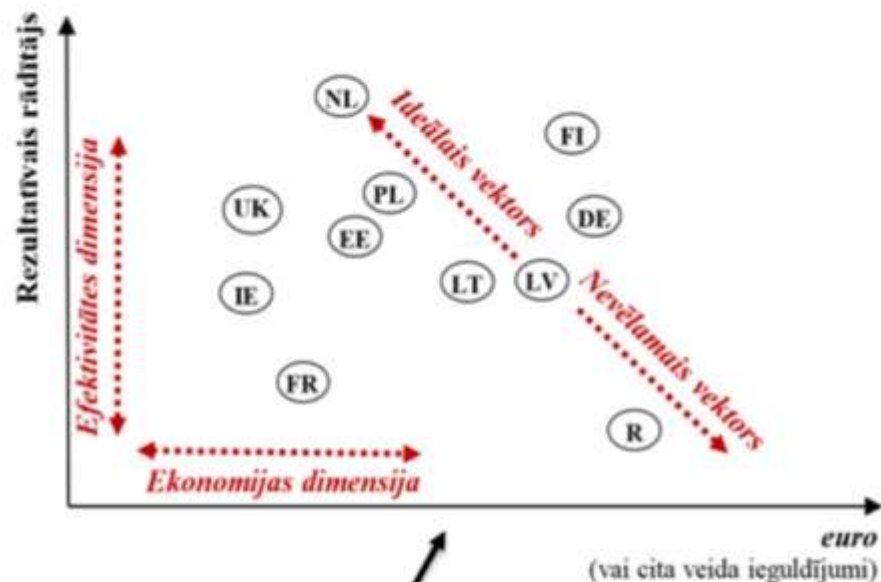

Izdevumu pārskatīšana = izdevumu/atdeves analīze

Sistēmas izveides priekšnosacījums – kvalitatīvi definēti rādītāji un mērķi

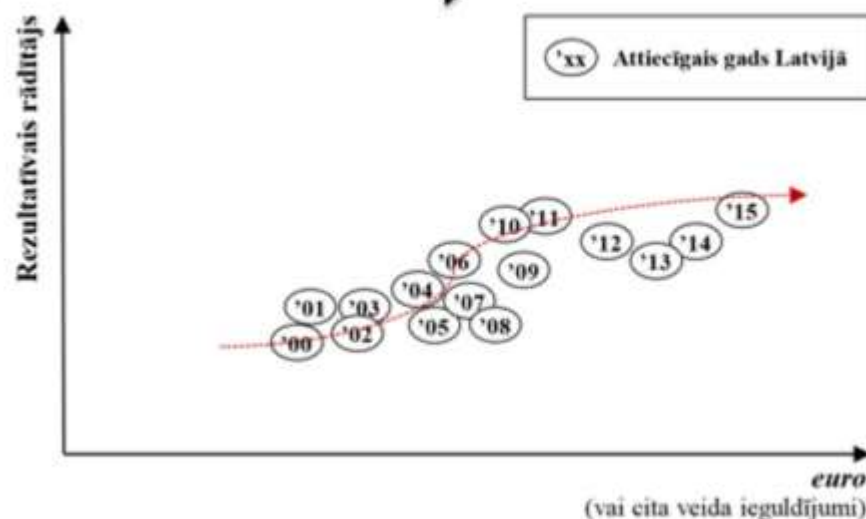

Iespējamais analīzes modelis publisko izdevumu un efektivitātes/produktivitātes sasaistei

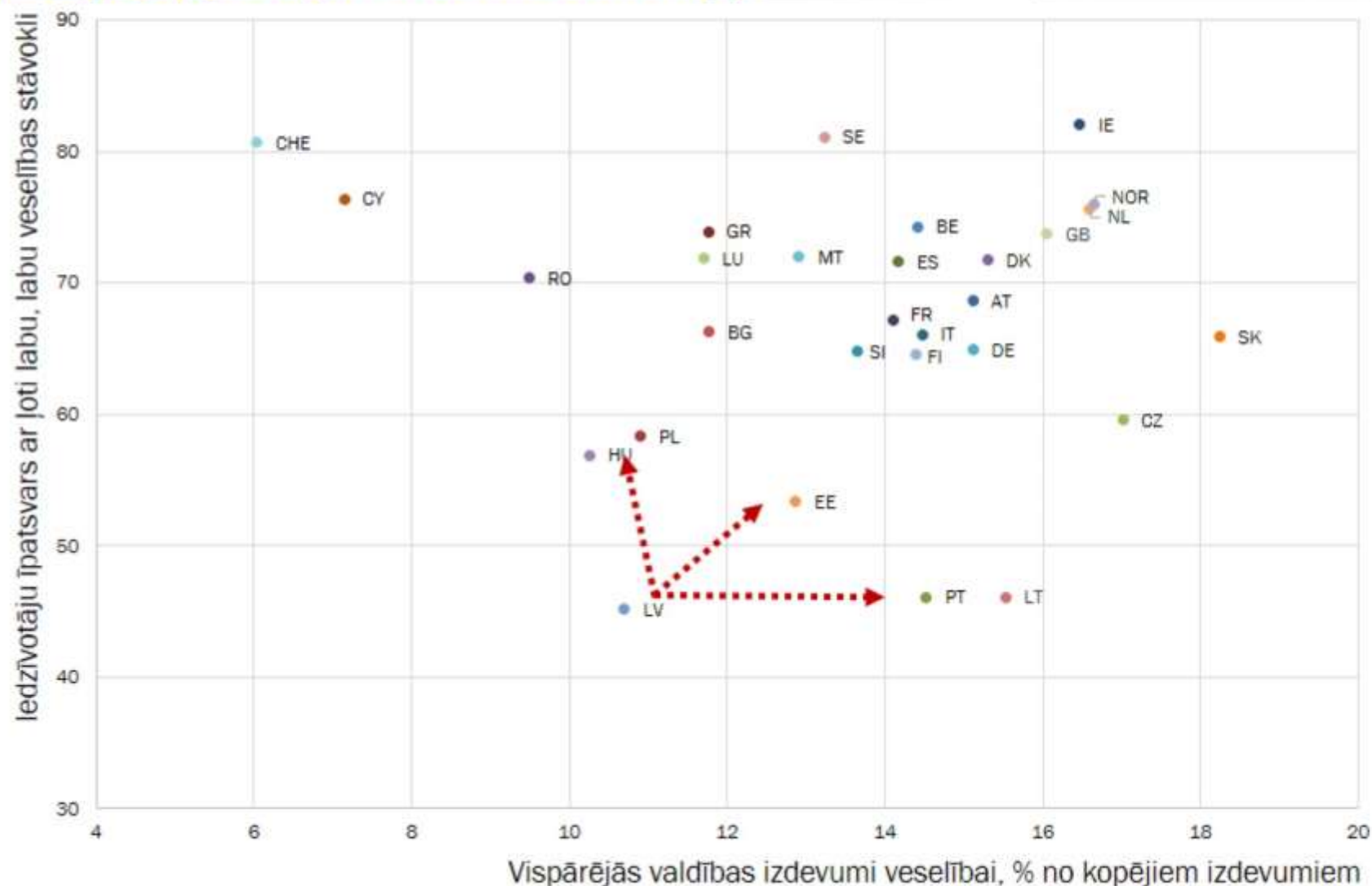

Ieguldījumu-Rezultātu
mijiedarbība no
starptautiskās aspekta

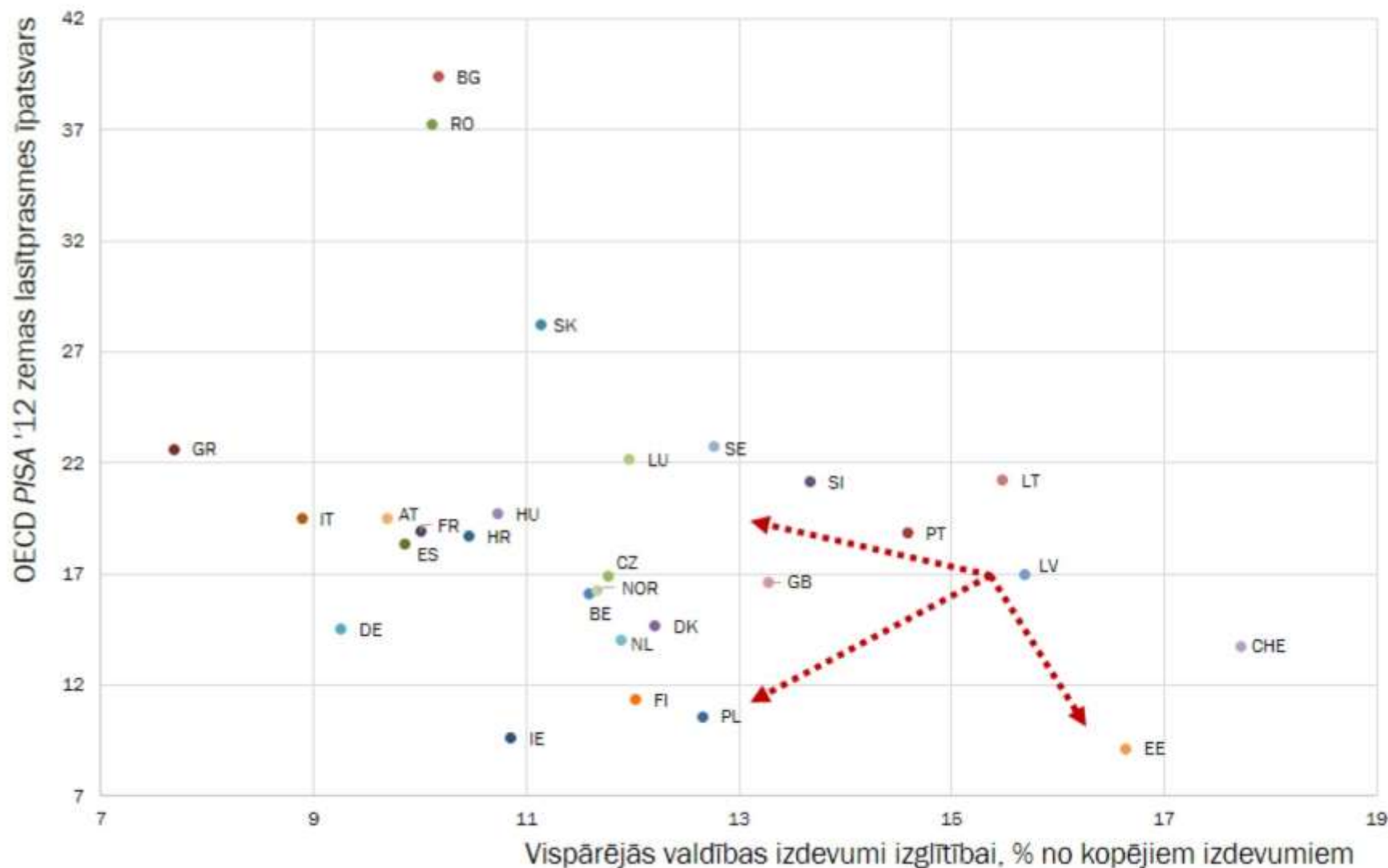
Ieguldījumu-Rezultātu
mijiedarbība dinamikā

Finansējuma ieguldījumam nozarē un izmaiņām tajā ir jāatspoguļojas ieguvumos sabiedrībai (1)

Finansējuma ieguldījumam nozarē un izmaiņām tajā ir jāatspoguļojas ieguvumos sabiedrībai (2)

OECD dati: Percentage of students below Level 2 in reading (Proficiency levels in PISA 2012)

Eurostat dati: Vidējais izdevumu īpatsvars 2006.-2012.gadā COFOG funkcijā Izglītība

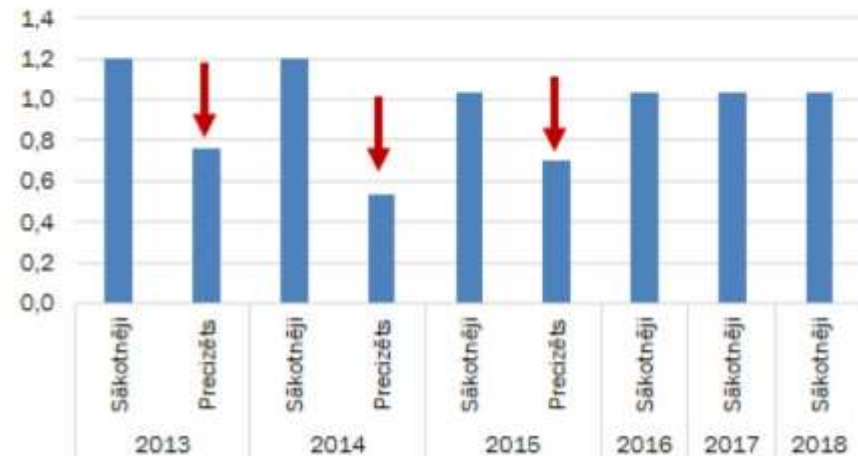

Budžeta elastības instrumentu efekti uz atsevišķām budžeta programmām, milj. euro

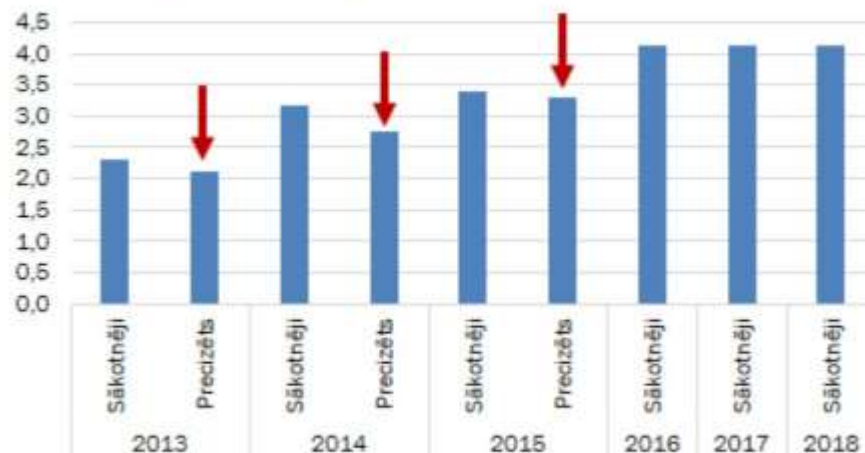
IZM - Studējošo un studiju kreditēšana

IZM - Asistenti personām ar invaliditāti

TM - Juridiskās palīdzības nodrošināšana

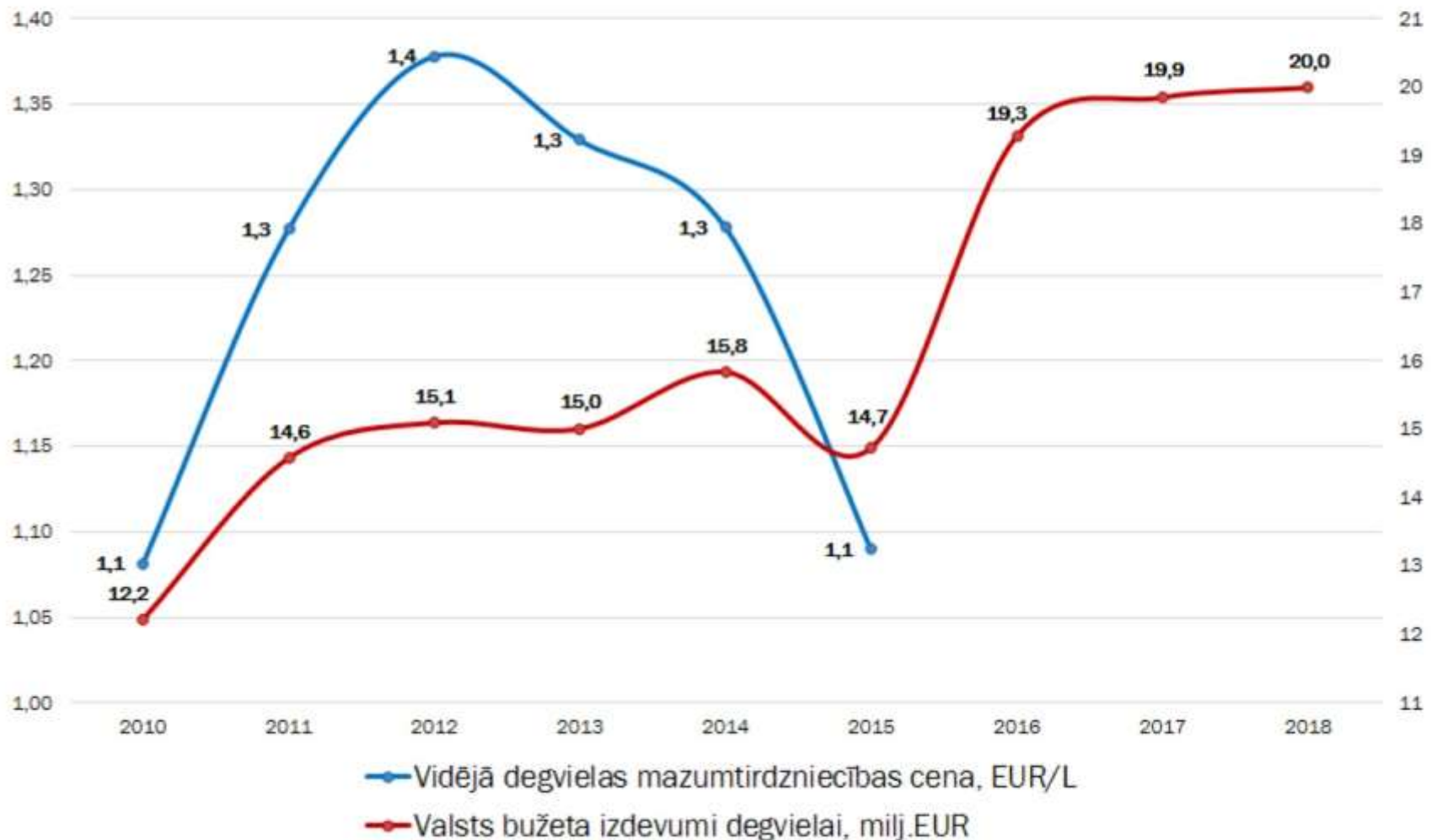

VARAM - Emisiju kvotu izsolīšanas projekti un administrācija

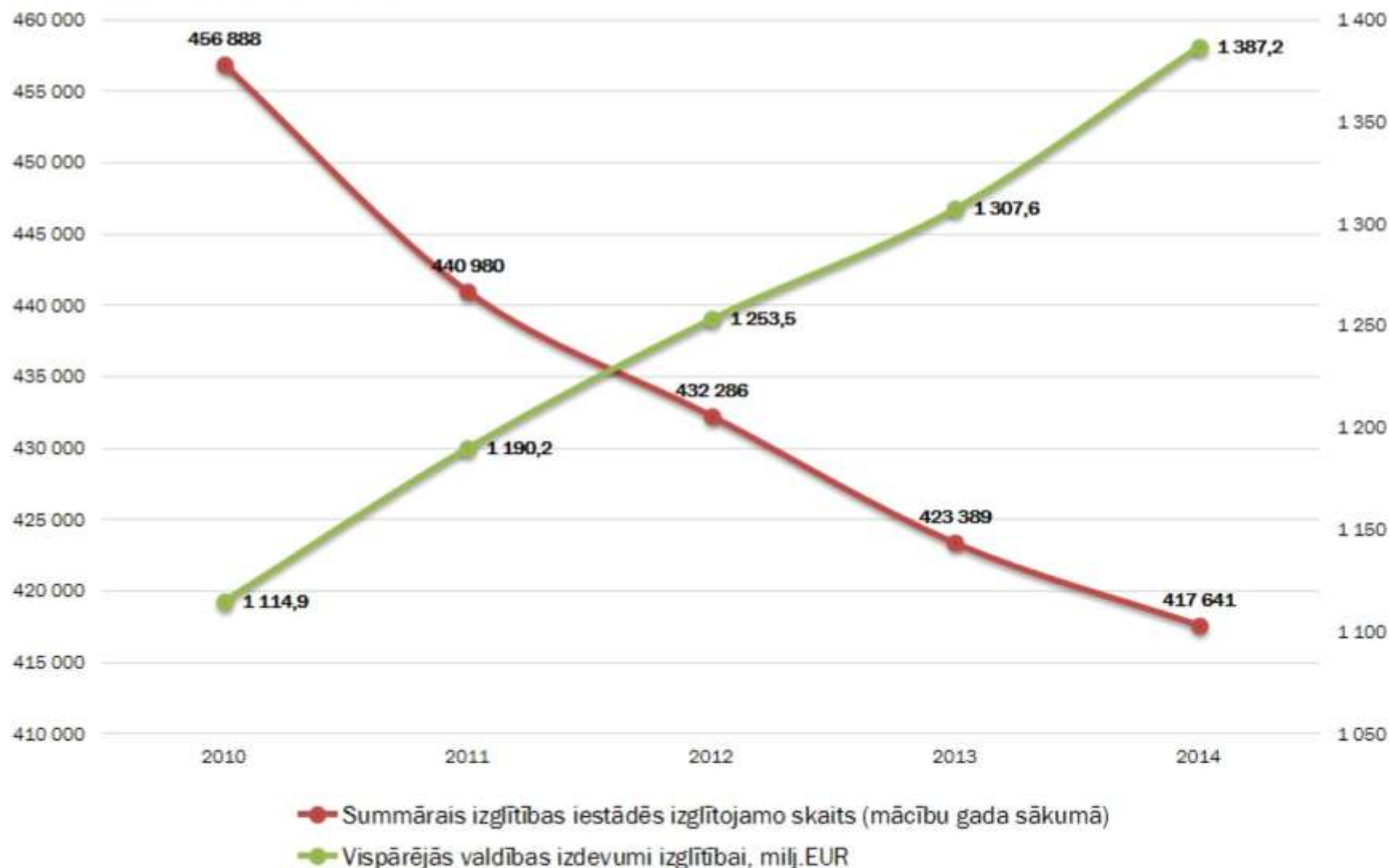
Atsevišķu izdevumu horizontāla analīze, atbilstoši tirgus cenu izmaiņām un citiem ietekmējošajiem faktoriem

Nozaru finansējuma un īstenotās politikas produktivitātes analīze

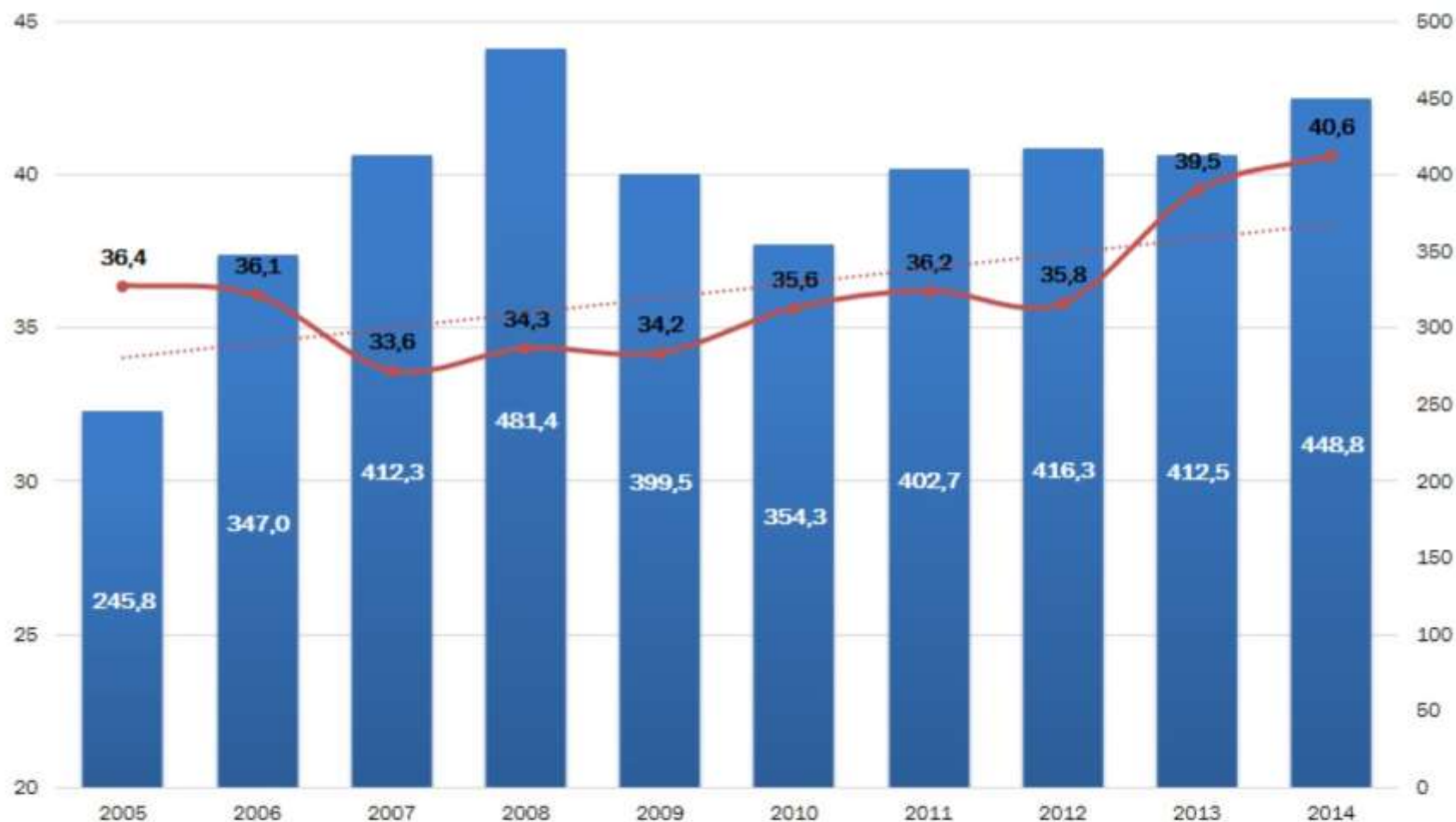
LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Avots: Summārais izglītojamo skaits atbilstoši CSP datiem par bērnu skaitu PII, skolēnu skaitu vispārizglītojošās skolās, audzēkņu skaitu profesionālās izglītības iestādēs, studentu skaitu augstskolās un koledžās

Nozaru finansējuma un īstenotās politikas efektivitāte

■ Vispārējās valdības izdevumi veselībai uz 1 iedz. gadā, EUR

— Hroniska slimība, ilgstošas kaites vai fiziski trūkumi 16 gadus veciem un vecākiem iedzīvotājiem, īpatsvars kopskaitā, %

Tikšanās ar nozaru ministrijām laika grafiks

Ministrija	Tikšanās laiks
Zemkopības ministrija	24.marts
Kultūras ministrija	30.marts
Tieslietu ministrija	30.marts
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	1.aprīlis
Satiksmes ministrija	6.aprīlis
Ārlietu ministrija	7.aprīlis
Ekonomikas ministrija	7.aprīlis
Aizsardzības ministrija	8.aprīlis
Labklājības ministrija	8.aprīlis
Izglītības un zinātnes ministrija	13.aprīlis
Finanšu ministrija	13.aprīlis
Iekšlietu ministrija	14.aprīlis
Veselības ministrija	Izveidota atsevišķa darba grupa

Valdības apstiprinātais laika grafiks uzdevumu izpildei

Uzdevums	Izpildes termiņš
FM sadarbībā ar ministrijām izstrādāt un iesniegt MK izdevumu pārskatīšanas rezultātus un priekšlikumus par to izmantošanu budžeta izstrādē 2017-2019	2016.gada 31.maijs
PKC un FM sadarbībā ar ministrijām izveidot pastāvīgu valsts budžeta izdevumu attiecināšanas uzskaites modeli politiku mērķiem/rezultātiem	2016.gada 30.decembris
FM un PKC sadarbībā ar ministrijām pilnveidot budžeta programmām definētos mērķus, rezultātus un rezultatīvos rādītājus	2017.gada 30.aprīlis
VK sadarbībā ar FM un PKC izveidot pastāvīgu nozarēs ieguldītā finansējuma un īstenotās nozaru politikas efektivitātes un ekonomiskuma analīzes metodiku	2017.gada 21.jūlijs

Izdevumu pārskatīšanas galvenie ieguvumi un raksturīgākās iezīmes

Ministrijai ir iespēja iekšēji pārskatīt nozares aktuālākās izdevumu prioritātes un tām nepieciešamos resursus

Finansējumu no zemākās prioritātes programmām pārvirza uz nepietiekami finansētām programmām

Budžeta vadības lēmumos centrālā loma ir argumentiem par sasniedzamajiem rezultātiem un ieguvumiem sabiedrībai

Valdības funkciju finansēšanai papildu resursus primāri iegūst optimizējot izdevumus

Ministrijas un sociālie partneri sniedz konstruktīvus priekšlikumus

Process ir regulārs un neatņemama budžeta sagatavošanas sastāvdaļa, priekšlikumus iestrādā budžeta likumā

Ceram uz sekmīgu
sadarbību un konstruktīviem
priekšlikumiem izdevumu
pārskatīšanai !